

er, ſom har tænkt paa i ſjerneſte Maade — og det vilde ogſaa være dumt, om man havde tænkt derpaa, thi det er Noget, ſom der ikke kan tænkes paa af fornuſtige Menneſker; der kjende vor hele Forfatning og vore konſtitutionelle Former —, det være ſig enten ved moralske Midler eller ved andre, at udøve et Tryk paa Miniſteriet for at faae det til at meddele Andet, end hvad det ſelv maatte anſe det for ſin Pligt at meddele. Det maa jeg derfor forſt og fremmeſt gjentage, at enhver ſaadan Udtydning, at man ved dette Forſlag ſkulde have tænkt paa, paa den ene eller den anden Maade — og jeg kan ikke ſe, at der vilde være nogen anden Maade end en forfatningsſtridig — at udøve et Tryk paa Miniſteriet i den omhandlede Henſeende er uben Gjemmel. Der ligger i den høitærede Konſeilspraſidentens Udtalelſe en indirekte Antydning af, at vi, Flertallet, kunde have tænkt paa at vilde udøve en forfatningsſtridig Indflydelse paa Miniſteriet; men ligesaa lidt ſom det nogensinde er lykkedes eller ſkal lykkes for dette eller noget andet Miniſterium at paaviſe, at vi have gjort eller tiltraadt noget ſomhelſt forfatningsſtridigt Skridt, ligesaa lidt ſkal det lykkes denne Gang.

Winther: Det forundrede mig meget, at Regjeringen kunde faſtholde den Udtalelſe, ſom den ærede Konſeilspraſident kom med, efterat den ærede Ordfører for Forſlagsſtillerne har forklaret Forſlagets Beſtaffenhed og Hensigt. Det forekommer mig, at den ærede Ordfører har viiſt, at der ved Forſlaget ſlet ikke ønskes Andet, end at Regjeringen paa en Maade, ſom den ſelv finder hensigtsmeſſig, vil meddele os ſaa mange Oplyſninger, ſom den tror det forſvarlig at meddele. Jeg kan ikke tænke mig, at der ſkulde kunne være nogen Vanſtelighed for, at Regjeringen kunde blive enig med Forſlagsſtillerne eller Thinget om at vælge en anden Form for Thingets Ønſte, idet denne eneſte Behandling jo kunde afbrydes, og Forſtaeſſe mellem Regjeringen og Thinget da komme tilveie. Derſom det var Oplyſninger, vi kunde undvære, da var det en anden Sag; ſaa kunde man ſtemme for det foreliggende Forſlag, og ſaa ſit vi ikke Oplyſningerne; men det er min Overbeviſning, at det er aldeles nødvendigt at faae Oplyſning om Rigets Stilling. Der er imidlertid eet Punkt, hvori jeg er enig med Regjeringen og uenig med Forſlagsſtillerne, og det er, at jeg ikke vil have noget hemmeligt Møde i denne Sag. Vi have ſer hørt hemmelige Møder, ſom have haft det Reſultat, at navnlig Folkpartiet er blevet bagtalt ſom det Parti, der ſkulde have trunget Regjeringen til at gjøre Skridt, der netop var de modſatte af dem, ſom vi ønskede ſkulde gjøres. Lad mig erindre Dem om, hvad der i ſin Tid ſkede i Warſchau. Jeg vil ikke være med til at modtage Oplyſninger i et hemmeligt Møde, fordi der kunde gives et ſaadant Møde Udtydninger, ſom, hvad der ogſaa er udtalt

af Regjeringen, kunde være ſkadelige for Landet. De Herrer maa erindre, at der her i Landet er forſkjellige Meninger om, hvad der er heldigt for vort Land, navnlig med Hensyn til de Lovforſlag, ſom ere under Forhandling her i Thinget, og ſom den ærede Ordfører nævnte, nemlig Lovforſlagene angaaende vort Væbningsvæſen. Der er her dem, ſom mene — ſ. Ex. det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), der endnu for nogle Dage ſiden antydede det, — at vort Væbningsvæſen muligen kunde blive brugt til at erhverve os Nordſlesvig tilbage. Han udtalte ſig foreſtens ſaaledes, „at vort Forſvarsvæſen kunde blive brugt til at forſvare Danmarks Ret i Genhold til Prægefredens § 5“; men dette betyder, at vi under viſe givne Forudsætninger kunde forſøge paa ved Alliancer at tage det tilbage, ſom vi Alle med ſtor Sorg have miſtet. Der er Andre i vort Land, ſom tro, at ſaalænge vi ikke kunne faae vort Lands neutrale Stilling anerkjendt i Europa, er det en Fare at ruſte ſaa stærkt, ſom det er tilſigtet baade af den forrige og af den nuværende Regjering. (Udførelſe af S. A. Gaſſen). Jeg kan ikke høre, hvad det ærede Medlem ſiger, og kan ſaaledes ikke ſvare derpaa, hvis hans Ord vare rettede til mig; men vi kunne jo ſenere diſputere derom, derſom det ærede Medlem ſkulde ſvare Noget paa, hvad jeg her har ſagt. Jeg har den Overbeviſning, at, hvis diſſe Oplyſninger gives i et hemmeligt Møde, vil dels en vis Del af Preſens i Danmark, — ſom allerede har meddelt os det offentligt, — ſelv om Mødet er nok ſaa hemmeligt, faae fat i, hvad der er paſſeret, og ſaa meddele det paa ſin Viſ; men dels vil det ogſaa kunne benyttes til at bagtale Regjeringens og Repraſentationens Hensigt, Noget, der kan blive til ubodeligt Skade for Opſningen af det Spørgſmaal, ſom er os det vigtigſte af alle. Det er af Hensyn dertil, at jeg ikke vil være med til at modtage Oplyſninger i et hemmeligt Møde (Berg: Her er ikke Tale om et hemmeligt Møde!). Naar Thinget gaar i Udvalg, og dette ſkal være, hvad Udvalg pleie at være, vil det blive for lukkede Døre, et Møde med for Publikum lukkede Døre. I den Henſeende er jeg alſaa enig med Regjeringen og uenig med de ærede Herrer; derimod er jeg i alt det Øvrige enig med de ærede Forſlagsſtillere, og jeg har forundret mig over, at Regjeringen kunde ſynes, at der her var et Indgreb i Administrationen. Den ærede Konſeilspraſident gif endogsaa ſaavidt, at han ſagde, at man mulig kunde falde paa at kalde for ſig Mænd, der ſkulde give Oplyſninger. Jeg vil tillade mig at ſpørge: Har noget Udvalg denne Myndighed? Ja, var det en parlamentariſk Kommiſion, ſaa var det en anden Sag; men Regjeringen har miſkjendt Betydningen af et Udvalg ved at ſige dette, og det glædede mig at høre, at den ærede Ordfører for Forſlagsſtillerne meget korrekt antydede, hvad